

Lp Liisa Ly-Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 12.01.2026 nr 8-1/1922-1

Meie 02.04.2026 nr 1-5/26-93-2

Arvamuse avaldamine eelnõudele

Justiits- ja Digiministeeriumi põhimääruse kinnitamine

Toetame Justiits- ja Digiministeeriumi põhimääruse kinnitamise eelnõud. Valdkondade lõimimine aitab paremini arvestada õiguskeskkonna ja digiarengu vastastikuseid mõjusid ning tugevdab riigi strateegilist juhtimist. Peame siiski oluliseks, et põhimääruses oleks selgemalt määratletud ministeeriumi roll ja vastutusvaldkonnad, eelkõige küberturvalisuse, andmekaitse ja riigi infosüsteemide arendamise osas. Samuti vajab täpsustamist ülesannete jaotus valitsemisala asutustega ning koostöö teiste ministeeriumide ja asutustega, et vältida pädevuste kattumist ja tagada tõhus toimimine.

Võrgu- ja infosüsteemi turvameetmete nõuded

Toetame eelnõu eesmärki viia võrgu- ja infosüsteemide küberturvalisuse nõuded kooskõlla NIS2 direktiiviga ning vähendada põhjendamatu halduskoormust seal, kus see ei anna täiendavat turvaväärtust. Soovitame täpsustada kesksete teenuseosutajate rolli ja vastutuse ulatust, sh eristada selgelt, millised kohustused lasuvad teenusepakkujal ning millised klientasutusel. Samuti peame oluliseks ühtsete standardite ja juhiste kehtestamist (nt riskihindamine, auditid, intsidentide käsitlemine), et tagada teenuste ülene kooskõla. Täiendavalt tuleks arvestada vajadusega tagada piisavad ressursid ja realistlikud rakendustähtajad, arvestades nõuete märkimisväärset laienemist.

RIT peab oluliseks, et E-ITS-i ja muude tunnustatud standardite vaheline vastavusloogika oleks praktiliselt rakendatav, sh arvestaks olemasolevaid sertifikaate ja auditeid kogu teenuse ulatuses, mitte killustatult.

Arvestades, et mitmetes valdkondades kasutatakse väliseid partnereid, soovime kaaluda, eelkõige peatükis 4, ühtsete ja täpsemate nõuete kehtestamist välistele partneritele, selle asemel et jätta vastavate meetmete määratlemine suures ulatuses iga kasutaja otsustada. Samuti peame oluliseks sätestada kohustus määrata kogu teabe säilitustähtaeg, et välistada põhjendamatu nn tähtajatu säilitamine, mitte üksnes käsitleda andmete säilitamist seadmete utiliseerimise kontekstis.

Võrgu- ja infosüsteemi turvameetmete nõuded ja nende kohaldamise ulatus pilvteenuse kasutamisel

Toetame eelnõu eesmärki suurendada pilvteenuste turvalist kasutamist ning tuua selgust vastutuse jaotusesse. RIT-i kui keskse teenuseosutaja vaates on oluline, et regulatsioon võimaldaks pakkuda standardiseeritud pilvelahendusi mitmele asutusele ilma liigse halduskoormuseta. Liialt detailne või asutusepõhine nõuete rakendamine võib takistada ühtsete teenuste arendamist ja vähendada oluliselt kuluefektiivsust.

Soovitame täpsustada kesksete teenusepakkujate rolli ning võimaldada turvameetmete rakendamist teenusepõhiselt, mitte iga klientasutuse lõikes eraldi. Samuti on oluline, et aktsepteeritaks rahvusvahelisi standardeid ja pilvteenuse pakkujate sertifikaate (nt ISO) ilma dubleerivate auditikohustusteta. Täiendavalt võiks selgemalt määratleda, millised nõuded jäävad pilvteenuse pakkuja ning millised teenuse tarbija vastutusalasse, et vältida vastutuse hajumist.

Oluline on, et NIS2 nõuete ja EITS-i täitmine ei oleks dubleerivad kohustused. Kui EITS-i nõuded on täidetud, siis peaks sellega olema täidetud ka NIS2 nõuded, mistõttu on praktikas vajalik ühtse vastavustabeli vms loomine, mis lihtsustab vastavuskontrolli teostamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ergo Tars
direktor

Kadri Levand